

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Csak a férfikoldusoknak adnak az emberek*

Forrás:

Magyarország

Bn

(Hely)

1924. 12. 23.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

362.51

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Csak a férfikoldusoknak adnak az emberek

Legjobb stand a József körút és a Kálvin tér

(A Magyarországi tudósítójától.) A figyelmes szemlélő, aki a főváros uccáit rója, észrevehette, hogy az utóbbi időben már nem csetlik-botlik úton-útfélen annyi koldusba, mint még nemrégiben ezelőtt. Aki azonban azt hinné, hogy talán eltűntek Budapest uccáiról a koldusok, az nagyon téved. Nem, koránt sem, hanem, hogy egy koldusok által használt szakkifejezéssel éljünk:

rayonirozták magukat.

A koldulás mestersége is modernizálódott és ahelyett, hogy haszontalan időtöltéssel állodgálnának azokon a helyeken, ahol sok éves tapasztalatuk szerint sietve rohannak el csak az emberek mellettük, olyan helyeken foglalnak helyet, ahol az emberek szíve könnyebben nyílik meg és ahol szinte automatikusan nyulnak a kezek a zsebekbe és kerülnek elő az 1000, sőt egyes kiváltságosab helyeken az 5000 koronások.

Ma már a koldusok nem is olyan rongyosak és nem is olyan szájalomraméltó a külsejük, mint azelőtt. Ma már inkább egy-egy szörnyű tragédiának háromszavas történetével, némi reszketéssel és nagyritkán a háború okozta esonkasággal indítják meg az emberi szíveket. Ma már nem divat a bérbevett csecsemő, a csonka végtag meztelen mutogatása, vagy a hangos sírányozás. A koldusok öreg mestereinek bölcs élettapasztalata átforgatta ennek a mesterségnek a módját.

Nincs értelme a bógésnek, a csipogásnak, sem a nyöszörgésnek — beszélt nekünk Szabó Zsigmond János, aki nyolc esztendő óta koldul a Bakács téri templom előtt. — Három szó az egész, amit mondok — vallotta őszintén —

»elvitte a szíjj a kezemet«.

Csak ezt mondom. Ezt mondom már nyolc év óta. És az emberek közül csak alig akad egy-kettő, aki nem ad. Azért adnak, mert igazat beszéltek. Hiába, kijön az igazság. És hiába mondja itt mellettem Gálszécsiné, hogy az ura elesett a háborúban, meg hogy hat gyereke van, nem ad neki senki sem. Ha valaki le is hajol, hogy odadob neki egy ezrest, visszaveszi, mert büzlük a pálínkától. Hiába intrigál ellenem, én mégis kikeresem vasárnaponként a 250.000 koronámat. De hétköznapon is befólik a 100—150 darab ezres.

Nagy óvatosan aziránt érdeklődünk öreg Szabó Zsigmond Jánosnál, hogy mit csinál ennyi pénzzel és hogy kik adják a legnagyobb adományt.

— Micsoda adományt? — felelte méltatlankodva. Nem kapok én semmi adományt, mert azt, amit nekem adnak, azt imádkozásért adják. Hiszen minden rongyos ezres után Isten segítségét kérem arra, aki ad. Ezért igazán megérdemlem a pénzt. Hogy sok a 250.000 korona? Persze, hogy sok lenne békében. De ma, amikor a kvártélyért fizetek 50.000-et egy hétre, oszt csak félágyban alszom, hát nem nagy jövedelem. Most még enni is köll, meg az egész napi fárás után leszalad egy kis pálínka is. Hát mi marad belőle? Régen, a jó világban, még olyan koldusok is voltak, akik házat vehettek maguknak vagy fogatot, mint a Lábatlan Jani, aki az Andrássy út végén posztolt.

Most már belejött a beszédbe. Szívesen emlékezett és még szívesebben beszélt a többiekéről. 5000 koronát nyújtottunk át, hogy még jobban buzdítsuk a szóra.

— Általában — folytatta érdekes előadását — manapság nőkoldusnak nem is fizetődik ki. Ha csak egy kis ereje van és takarítani jár, vagy villanyost söpörni, — a viciségről nem is beszéljek — nagyobb jövedelemre tehet szert, mint ebben az iparban. A háború óta mienk a világ. A népek inkább adnak az embernek, mint asszonynak. Eszükbe jut az uruk, meg a fiúk. Azt hiszik, hogy azok is koldulnak kint Oroszországban vagy pedig eszükbe jut, hogy inkább itt koldulna Pesten, minthogy elesett.

— Eleinte kölcsöngyerekekkel próbálkoztak az asszonyok, de ma már nem folytatják. Ráfizettek az üzletre, Hogyne, mikor

egy-egy pólyásért 40—50.000 koronát is kellett fizetni egy napra, meg a kosztot.

Most tessék kiszámítani, mennyibe kerül a tej, meg egy kis csócsa, amit fehérkenyérből kell a tejbe mártani, és már is látható, hogy ebből nem lehet kikeresni azt, amire az embernek szüksége van.

— A legjobb poszt a József körút meg a Kálvin tér. Ott a templom előtt. Jó hely még Buda is, ott is leginkább az Isten háza előtt adakoznak az emberek. Általában az a tapasztalat, hogy a város közepén,

ott, ahol nagy üzletek vannak, nem érdemes koldulni.

Jobban adnak az emberek a szegényebb fertályokban: a Józsefvárosban, a Ferencvárosban, meg az Angyalföldön. Különösen a piacok környékén lehet keresni. A vásárló asszonyok, meg a kofák inkább adogainak.

A beszélgetés további során kiderült az is, hogy az, esztendő nem mindegyik hónapjában egyformán adakozók az emberek. Minden tisztességes koldus tudja, hogy mely időpontban és milyen alkalmakkor számíthat nagyobb jövedelemre. Így elsősorban nagy-szerű bevételre van kilátásuk a június végi iskolai vizsgálatoknál, amikor a szülők és a gyermekek, csupán babonából is, boldogan jótékonykodnak. Az ünnepek előtti időszak is fokozza a koldusok jövedelmét. Esküvő alkalmakkor, az előljáróságok kapuiban szintén nagyobb bevételre van kilátás, míg a keresztelők és temetések is hozzájárulnak ahhoz, hogy szaporítsák az ucca szomorú népének a jövedelmét.

A lakásokat járó, úgynevezett

házikoldusok

közül már alig lézeng egy-kettő a fővárosban. Míg azelőtt a pénteki napon csaknem minden lakásnak megvolt a maga rendes koldusa, addig manapság már lassanként eltűnedeznek. Nem érdemes a magas emeleteket végigjárniok azért az egy-kétezer koronáért, amit nagyritkán kapnak.

— *Nem érdemes az emeleteket róni* — mondotta nekünk egy másik koldus, egy állítólagos rokkant katona, az emberek nem szívesen adnak ott, ahol senkisémet látja őket. Az uccán... az más! Ott szívesebben adakoznak. Ott figyelik őket és jól esik nekik hallaniok, hogy ők milyen jószívűek.

Még ez a szerencse. Hiszen, ha az emberek nem volnának hiúk és nem hízelegne nekik, hogy őket jótékonynak tartják, akkor öreg Szabó Zsigmond János sem keresné meg a 100—250.000 koronáját naponta és nem lenne neki miből fázós torkát egy kis »pájkával« átmelegítenie.

Sz. N.